

KLAGEOVERSIGT

Antal og fordeling af klager og afgørelser i 2018

Resumé:

I 2018 har DN påklaget 175 afgørelser jf. tabel 1. Fordelingen af klager mellem hhv. natur, miljø og planområdet er på niveau med året før. Men særligt inden for de øvrige lovområder – herunder specielt inden for miljøvurderingsloven, er der indsendt flere klager end i tidligere år. Se uddybning i tabel 2-7.

I forhold til de afgjorte klager er vinderprocenten steget fra 81 % i 2017 til 85 % i 2018, se tabel 1. Vinderprocenten udregnes som antallet af vundne og delvist vundne klager i forhold til antallet af tabte klager. Sager der ikke er realitetsbehandlede fordi de enten er afviste eller frafaldet, indgår ikke i beregningen af vinderprocenten. Se uddybning i tabel 8 og 9.

Fordelt på lovområder, har DN vundet 85 % af klagerne inden for naturbeskyttelsesloven, 80 % inden for planloven, 100 % inden for husdyrbrugsloven, 85 % inden for miljøbeskyttelsesloven og 73 % inden for øvrig lovgivning – se uddybning i tabel 10-12.

Tabel 1: Indsendte klager

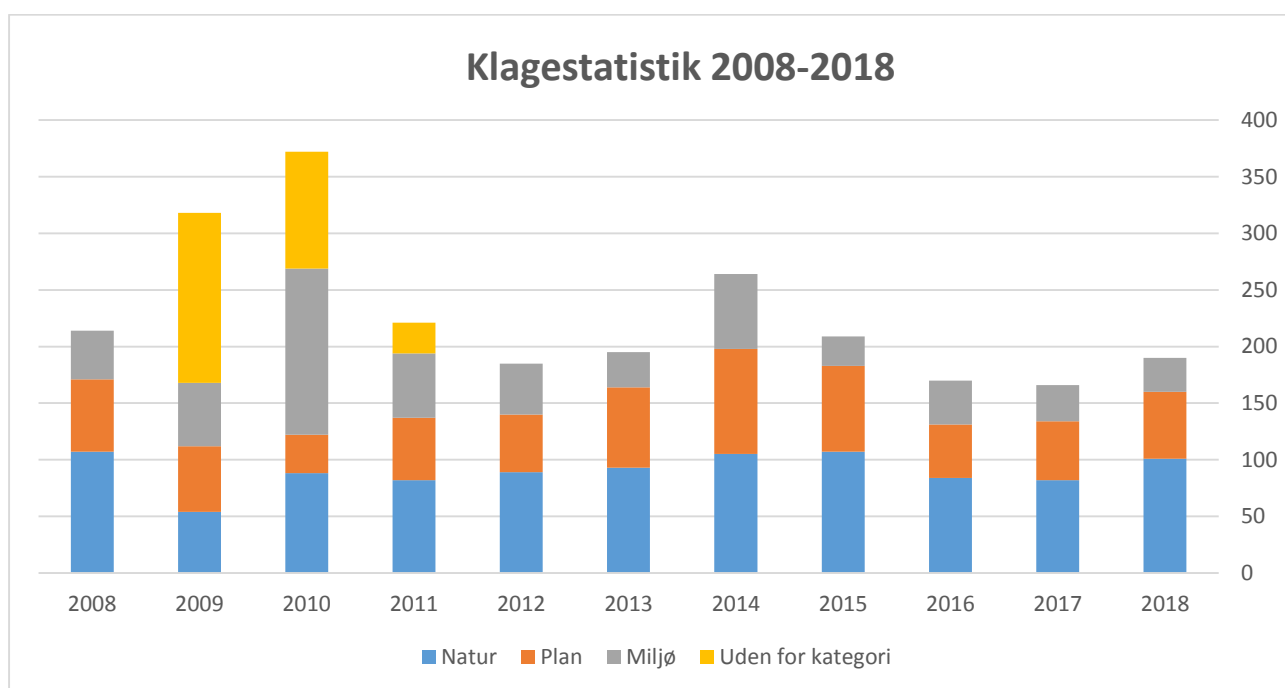
År	Indsendte klager	Afgjorte klager/heraf realitetsbehandlede	Vundne og delvist vundne klager	Tabte klager	Vinderprocent
2018	175	92/59	51	9	85%
2017	156	117/86	70	16	81%
2016	155	132/111	64	47	158%
2015	198	184/163	100	63	61%
2014	242	209/173	103	70	60%
2013	179	217/191	113	78	59%

Indsendte klager

Tabel 2 viser fordelingen af indsendte klager på lovområder gennem de sidste 11 år i perioden 2008 – 2018. Bemærk, at tabellen ikke tager højde for, at enkelte sager kan dække flere lovområder – hvorfor tallene kan være lidt højere end tabel 1. I årene 2009-2011 er en række sager opgjort som uden for kategori. Det skyldes, at sagerne i perioden ikke blev tilstrækkelig kategoriseret.

Tabel 2: Samlet fordeling af indsendte klager fordelt på lovområder

	Natur	Plan	Miljø
2018	101	56	30
2017	82	52	32
2016	84	47	39
2015	107	76	26
2014	105	93	66
2013	93	71	31
2012	89	51	45
2011		55	57
	82		
2010	88	34	147
2009	54	58	56
2008	107	64	43

DN har i 2018 indsendt 175 klager. Det er flere klager end i 2017, men knap 6 % mindre end gennemsnittet siden 2012. Se tabel 3.

Tabel 3: Klager er der frafaldet i 2018

	Trukket af Kommune eller ansøger	Trukket af DN Frafaldet pga. tidsfrist	Frafaldet pga. tidsfrist	Frafaldet af øvrige årsager	I alt
2018	2	3	3	1	8

Naturbeskyttelsesloven

Antallet af klager efter naturbeskyttelsesloven er stort set på niveau med året før. Men antallet af klager har generelt været faldende over en årrække. Det dækker over et større fald i antallet af klager over §3 dispensationer om beskyttede naturtyper og en stigning i antal klager over dispensationer fra bygge- og beskyttelseslinjer samt fredningsdispensationer.

Tabel 4: Indsendte klager - Naturbeskyttelsesloven

År	Naturtyper (§3)	Bygge- og beskyttelseslinjer	Natura 2000 (19b)	Adgang	Fredningsdispensationer	Andet	I alt
2018	12	25	1	2	12	0	52
2017	28	18	1	2	8	0	53
2016	28	22	1	2	7	5	64
2015	42	17		4	5	2	70
2014	31	39	1	7	12	0	90
2013	30	36	6	2	11	0	85
2012	35	23	2	5	10	3	78
2011	27	28	1	2	9	1	68
2010	27	24	4		10	7	72
2009	15	20			5	3	43
2008	59	25	9	8	3		96

* nogle sager er kategoriseret inden for flere lovgrundlag, derfor stemmer antallene af sager inden for hvert lovgrundlag, ikke altid overens med kategorien "i alt".

Øvrige love, naturområdet.

Klager inden for anden lovgivning på naturområdet er steget en del. Størst er stigningen i antallet af klager vedrørende VVM og miljøvurdering af planer. Det kan skyldes, at flere lokale aktive er blevet opmærksomme på klageadgangen over særligt miljøvurdering af planer, som en mulighed for at løfte hensynet til natur og miljø i den fysiske planlægning. Men også inden for skovloven, råstofloven og vandløbsloven ses stigninger i antallet af klager.

Tabel 5: Indsendte klager – Natur, øvrige love

År	Vandløb	Råstof	Skov	Miljøvurdering [1] ¹	Museum	Kystbeskyttelse	I alt
2018	6	6	5	25	6	1	49
2017	3	2	1	12	10	1	29
2016	4		2	8	5	1	20
2015	5	1	3	17	11		37
2014	2	2		7	1	3	15
2013		2	2	2	2		8
2012			4	7	0		11
2011	1	2	4	5	2		14
2010	9	4	1	2			16
2009	1	1	7			2	11
2008	1	1	3	2	4		11

Planområdet

Der ses en lille stigning i antallet af klager efter planloven i forhold til året før. Det gælder også, når man sammenholder antallet af klager med det gennemsnitlige antal klager gennem de sidste 10 år. Særligt hvad angår klager over kommuneplaner og lokalplaner – de så kaldte retlige klager, er antallet væsentligt højere end gennemsnittet de sidste 10 år. Til sammenligning er antallet af klager over landzonetilladelser noget lavere end gennemsnittet for perioden. En af årsagerne er formodentlig de seneste års lempelser af landzonereglerne, som har indsnævret klageadgangen.

Tabel 6: Indsendte klager - Planloven

År	Landzonetilladelse (§35)	Retlige klager (§58)	I alt
2018	35	24	59
2017	37	15	52
2016	38	9	47
2015	62	14	76
2014	81	12	93
2013	61	10	71
2012	43	8	51
2011	48	7	55
2010	20	14	34
2009	37	21	58
2008	47	17	64

¹ I 2010-2016 er opgørelsen defineret som klager efter VVM-reglerne samt efter Lov om miljøvurdering af planer og programmer.

Miljøområdet

Der er inden for miljøbeskyttelsesloven sket en forskydning af klager inden for de nævnte kategorier. Det skyldes, at dele af Miljøbeskyttelseslovens kap. 3 om Jord og Grundvand er flyttet til kap. 5 om Forurenende virksomheder.

Faldet i husdyrklager kan dels skyldes, at der generelt har været færre sager, og dels ny lovgivning som adskiller stalde og arealer. Det betyder, at der ikke længere kan klages i relation til arealerne. Derudover er det vurderingen, at flere afgørelser end tidligere overholder reglerne for ammoniakdeposition på nærliggende § 3 natur.

Tabel 7: Indsendte klager - Miljø

År	MBL kap3 §19 Jord & grundvand	MBL kap4 §28-30 Overfladevand	MBL kap. 5 Forurenende virksomhed	Husdyr*	Havmiljø	Vandforsyning	Okker	I alt
2018	1	5	9	10	0	5	0	30
2017	1	6	16	5	0	3	2	32
2016	3	4	10	14	2	6		39
2015	2	2	7	10	3	2		26
2014	3	2	16	21	0	24		66
2013	0	1	9	20	1	0		31
2012	2		9	34				45
2011			6	48		3		57
2010			6	141				147
2009			8	45		3		56
2008	2	2	10	28		1	1	43

OBS: bemærk nogle sager er kategoriseret indenfor 2 lovgrundlag, derfor stemmer antal klager og summen af disse ikke altid overens.

* 9 husdyrbrugsloven og 1 §11 godkendelse.

Afgjorte klager

DN har i alt i 2018 modtaget 92 afgørelser fra hhv. Miljø- og Fødevareklagenævnet og fra Planklagenævnet. Derudover er 19 sager frafaldet, og dermed ikke afgjorte. Det er 25 færre afgørelser end i 2017. Faldet i afgjorte klager afspejler til dels det tilsvarende fald i antallet af indsendte klager – se Tabel 1.

Generelt for alle lovområder har DN en høj procent af vundne og delvist vundne klager. Det kan blandt andet skyldes en vis tilbageholdende med at indsende usikre klager, kombineret med et højt fagligt niveau hos DN's aktive og sekretariat. Det bemærkes dog samtidig, at netop klagesager er med til at definere en lovforklende ramme for myndighedernes forvaltning af den natur, miljø og planrelaterede lovgivning. Af den grund er det væsentligt, at DN i forbindelse med ny lovgivning udfordrer lovforklningen i en mere natur- og miljøvenlig retning. Det kan være relevant i sager hvor udfaldet ikke er tydelig på forhånd, ligesom vedvarende klager over væsentlige miljøkonsekvenser som tabes i klagenævnene kan illustrere behovet for manglende lovgivning på området.

Frafald af klager kan have flere årsager, og kan i visse tilfælde betyde et positivt resultat for naturen i bred forstand. En frafaldet klage kan for eksempel skyldes, at ansøger trækker sin ansøgning tilbage, hvorfor der således ikke længere er en klagesag. Det kan også skyldes, at myndighederne i samarbejde med ansøger og DN justere den påklagede afgørelse til et acceptabelt niveau, hvorfor klagen herefter kan frafalde. For at få et bedre overblik over dette, blev der i 2017 indført en ny kategori "Frafaldet efter dialog med myndighed".

I de tilfælde hvor klagenævnene således ikke har behandlet det indholdsmæssige i DN's klage, og hvor klagen således blot er frafaldet af den ene eller den anden årsag, indgår dette ikke i udregningen af vinderprocenten, der alene beregnes som antal vunden og delvist vunde afgørelser i forhold til de afgørelser som klagenævnene reelt har substansbehandlet.

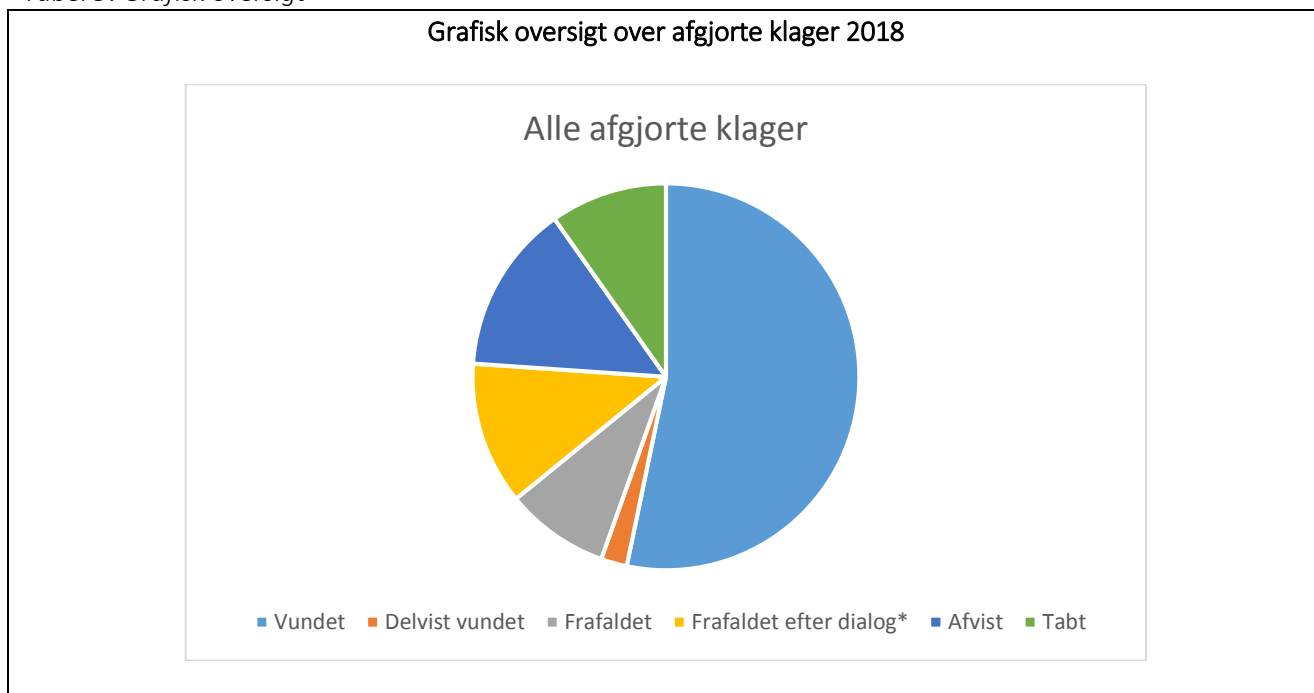
Når klager afvises, skyldes det oftest, at sagen ikke længere er aktuel. Det sker for eksempel hvis kommunen har trukket sin afgørelse tilbage eller erstattet den med en ny, eller hvis klagen er indsendt på forkert lovgrundlag. En række afviste klager fra 2018 omhandlende midlertidige tilladelser, som ikke blevet behandlet af nævnet i tide. Da nævnet ikke nåede at tage sagen op før tilladelserne var udnyttede, afviste nævnet herefter klagen, med henvisning til at sagen var uaktuel.

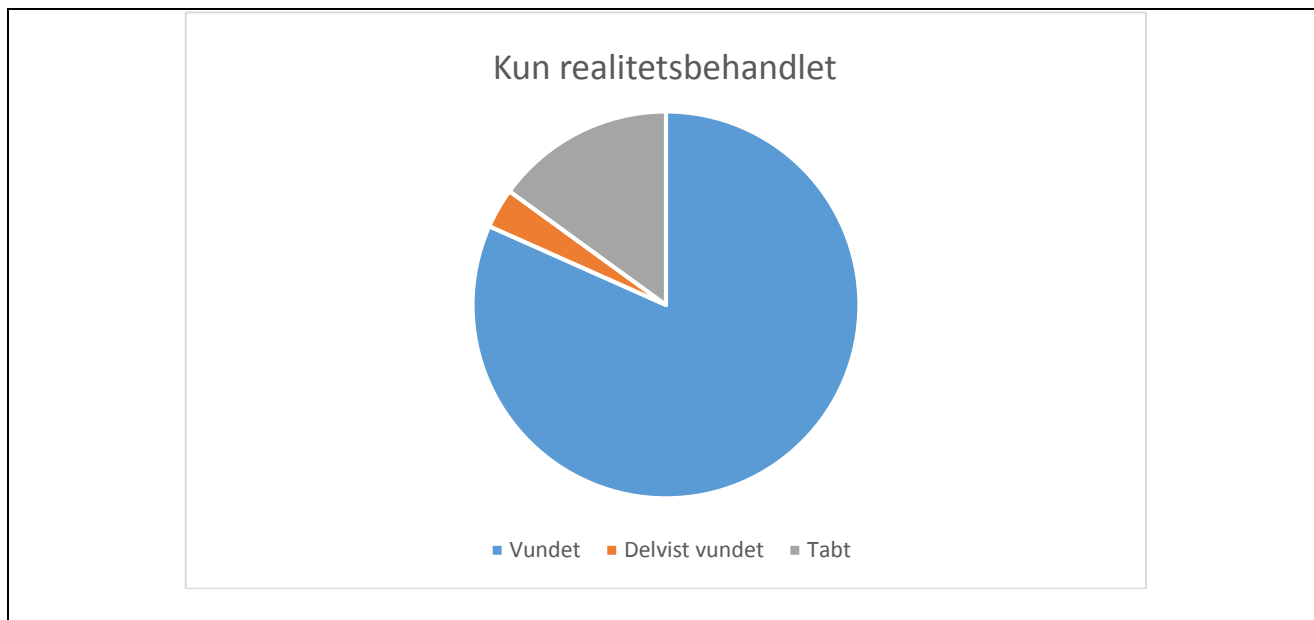
Tabel 8: Samlet oversigt over afgjorte klager i 2018 sammenholdt med tidligere år.

	Vundet	Delvist vundet	Frafaldet	Frafaldet efter dialog*	Afvist	Tabt	I alt	Vinderprocent
2018	49	2	8	11	13	9	92	85%
2017	62	8	14	2	15	16	117	81%
2016	55	9	10		11	47	132	58%
2015	82	18	11		10	63	184	61%
2014	97	6	21		15	70	209	60%
2013	79	34	13		13	78	217	59%

* Frafaldet efter aftale med kommune (Ny kategori, påbegyndt ultimo 2017)

Tabel 9: Grafisk oversigt

Naturbeskyttelsesloven

Der er i 2018 modtaget lidt flere afgørelser end 2017, men ca. 50 % færre afgørelser end gennemsnittet siden 2010. Det afspejler naturligt faldet i indsendte klager - se tabel 1. Generelt er vinderprocenten steget siden 2016 og topper i 2018 med 85 %.

Tabel 10: Afgjorte klager fra Natur- og Miljøklagenævnet, Naturbeskyttelsesloven

	Vundet	Delvist vundet	Frafaldet	Frafaldet efter dialog	Afvist	Tabt	I alt	Vinderprocent
Naturbeskyttelsesloven (i alt)								
2018	22	0	2	5	5	4	38	85%
2017	15	2	5	1	8	4	35	81%
2016	18	1	3		3	17	42	53%
2015	26	7	0		6	26	65	56%
2014	37	1	9		8	27	82	57%
2013	39	3	3		6	27	78	61%
2012	30	4	7		4	20	65	63%
2011	27	2	5		4	38	76	43%
2010	36	6	2		10	38	92	53%
Naturtyper (§3)								
2018	10	0	0	2	3	1	16	91%
2017	8	0	4	1	5	2	20	80%
2016	13	1	1		2	4	21	78%
2015	9	1	0		1	6	17	63%
2014	16	0	4		3	7	30	70%
2013	14	0	2		1	9	26	61%

2012	21	2	6		3	10	42	70%
2011	7	0	4		1	10	22	41%
2010	9	0	0		4	10	23	47%
Bygge- og beskyttelseslinjer								
2018	9	0	1	4	2	3	19	75%
2017	9	1	1	0	1	1	13	91%
2016	4		1			4	9	50%
2015	11	5	0		3	11	30	59%
2014	15	0	3		1	11	30	58%
2013	22	2	1		1	6	32	80%
2012	7	1	2		0	5	15	62%
2011	7	0	1		1	14	23	33%
2010	23	3	1		2	18	47	59%
Fredningsdispensationer								
2018	3	0	1	0	0	0	4	100%
2017	1	1	0	0	1	2	5	50%
2016	2		1		1	7	11	22%
2015	1	1	0		2	6	10	25%
2014	1	0	2		1	7	11	13%
2013	2	1	0		1	6	10	33%
2012	1	1	0		1	4	7	33%
2011	4	2	0		0	9	15	40%
2010	1	1	0		1	7	10	22%
Andet i NBL								
2018	0	0	0	0	0	0	0	0%
2017	0	0	0	0	0	0	0	0%
2016					1	3	4	0%
2015	5	0	0		0	3	8	63%
2014	3	1	0		1	1	6	80%
2013	1	0	0		2	5	8	17%
2012	2	0	0		0	1	3	67%
2011	1	0	0		0	0	1	100%
2010	2	1	1		3	3	10	50%

* Obs to sager er indenfor 2 lovgrundlag - af denne grund svarer tallene "i alt" ikke overens, med det samlede "i alt"

* Obs i 2017 tre sager er indenfor 2 lovgrundlag - af denne grund svarer tallene "i alt" ikke overens, med det samlede "i alt"

Planloven

I 2018 modtog DN markant færre afgørelser end 2017, og 72 % færre end gennemsnittet siden 2010. En af årsagerne er det tilsvarende fald i antallet af indsendte klager, ligesom en del af faldet desuden kan skyldes udflytning af klagenævnet til Nævnenes hus i Viborg og ny organisering, se tabel 6. Generelt er vinderprocenten steget siden 2016, og dette gælder også i 2018.

Tabel 11: Afgjorte klager fra Natur- og miljøklagenævnet (Siden 2017 Planklagenævnet), planloven

	Vundet	Delvist vundet	Fratfaldet	Frafaldet efter dialog	Afvist	Tabt	I alt	Vinderprocent
Planloven (i alt)								
2018	11	1	1	2	4	3	22	80%
2017	24	3	3	0	2	7	39	79%
2016	21	4	2		1	17	45	60%
2015	31	8	5		0	23	67	63%
2014	56	3	7		3	30	99	60%
2013	25	5	3		2	23	58	57%
2012	49	1	1		0	29	80	63%
2011	28	3	2		3	10	46	76%
2010	49	5	1		11	54	120	50%
Landzone (§35)								
2018	11	0	1	2	1	2	17	85%
2017	21	3	3	0	2	4	33	86%
2016	21	2	2			13	38	64%
2015	30	6	3		0	17	56	68%
2014	55	3	7		2	18	85	76%
2013	23	4	3		2	13	45	68%
2012	46	1	1		0	19	67	71%
2011	22	1	1		2	6	32	79%
2010	40	3	3		4	36	86	54%
Kommune og lokalplaner (§58)								
2018	0	1	0	0	3	1	5	50%
2017	4	0	0	0	0	3	7	57%
2016		2			1	4	7	33%
2015	1	2	2		0	6	11	33%
2014	1	0	0		1	12	14	8%
2013	3	1	1		0	12	17	25%
2012	3	0	1		0	9	13	25%
2011	6	2	1		1	4	14	67%
2010	9	2	1		4	18	34	38%

* en enkelt sag er inden for begge lovgrundlag - af denne årsag svarer tallene "i alt" for hvert enkelt lovgrundlag, ikke overens med det samlede "i alt" for planloven samlet.

Miljø- og øvrig lovgivning

DN har kun modtaget få afgørelser efter husdyrlovgivningen og "anden lovgivning", hvilket stemmer overens med faldet i indsendte klager. Undtagelsen er afgørelser efter Miljøbeskyttelsesloven hvor også antallet af indsendte klager har været stigende. Der er generelt en meget høj vinderprocent.

Tabel 12: Afgjorte klager fra Natur- og Miljøklagenævnet, miljøbeskyttelsesloven m.fl.

	Vundet	Delvist vundet	Frafaldet	Frafaldet efter dialog	Afvist	Tabt	I alt	Vinderprocent
Husdyrbrugsloven								
2018	3	0	0	1	0	0	4	100%
2017	7	2	0	0	0	1	10	90%
2016	3	1	1		1	2	8	67%
2015	7	3	1		0	4	15	71%
2014	2	0	4		0	8	14	20%
2013	4	16	2		3	11	36	65%
2012	22	53	9		3	71	158	51%
2011	48	1	17		2	1	69	98%
2010	44	0	19		7	0	70	100%
Miljøbeskyttelsesloven								
2018	4	1	3	2	2	0	12	100%
2017	2	0	2	1	2	1	8	67%
2016	5	2	3		1	2	13	78%
2015	3	0	1		2	2	8	60%
2014	5	1	2		3	4	15	60%
2013	7	9	4		1	8	29	67%
2012	4	1	3		2	4	14	56%
2011	0	1	0		0	1	2	50%
2010	3	1	0		0	4	8	50%
Anden lovgivning*								
2018	7	1	2	3	3	3	19	73%
2017	16	2	6	0	3	6	33	75%
2016	11	1	3		3	13	31	48%
2015	23	1	3		5	11	43	69%
2014	9	1	1		3	6	20	63%
2013	10	2	0		1	9	22	57%
2012	4	1	3		2	11	21	31%
2011	3	0	1		0	6	10	33%
2010	4	2	0		1	11	18	35%

* en enkelt sag er inden for flere lovgrundlag i kategorien "Anden lovgivning"

*skovloven = 2, museumsloven = 6, vandforsyningsloven = 1, VVM =6, andet = 4